

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu KASIM 2016

İçindekiler

Giriş – Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çıralı

Tüketici Sepeti Fiyat Araştırması Çalışması – Prologue
Consulting Direktörü Mine Yücel

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Tabloları

Tespitler ve Hükümete Öneriler

Giriş

KTSO olarak 2014 yılından bu yana her yıl düzenli olarak Kuzey Kıbrıs ile Güney Kıbrıs'taki ürün fiyatlarının tespit çalışmasını yaptırmaktayız. Bu kapsamda kamuoyunu bilgilendirmek ve topluma doğruları anlatmak konusunda, ülkemizde tarafsızlığı, bilimselliği ve düzgün araştırmalarıyla iyi bilinen bir danışmanlık şirketine, DPÖ Tüketici sepeti dikkate alınarak oluşturulan ürün gruplarının Kuzey-Güney Kıbrıs arasındaki fiyat farklılıklarının araştırılması konusunda bir çalışma yapması için görev verilmiştir.

Euro kurunun 3,54 olduğu, Kasım 2016 ayı içerisinde yapılan bu araştırmada, perakende tüketim ürünleri (süpermarkette bulunan ürünler) dikkate alınmış ve çok çarpıcı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bu araştırma sonuçlarına göre;

“Kuzeydeki yerli üretim, ithal muadillerinin fiyatlarını kontrol altına almakta, adeta bir emniyet kemeri gibi tüketiciyi koruma görevi üstlenmektedir.”

- Ürünlerin %86'sında kuzey, güneyden daha ucuzdur. Yani 100 adet ürünün yaklaşık 86 tanesi Kuzey'de DAHA UCUZDUR.
- Ürün gruplarının ortalamasının alındığı ve aynı ithal marka ürünlerin bulunabildiği ürünlerde kuzey, güneyden parasal bazda nerdeyse yarı yarıya daha ucuzdur. Yani aynı ürünleri kuzeyde ödemek için yaklaşık 1531 TL ödenirken, güneyde 2214 TL ödenmektedir.
- Ürün gruplarının ortalamasının alındığı ve aynı ithal marka ürünlerin bulunabildiği liste dikkate alındığında, kuzeyde üretimi olan ürünlerde, kuzeyin güneyden parasal bazda %73 oranında daha ucuz olduğu görülmektedir. Buna karşılık KKTC'de üretimi olmayan ürünler listesinde kuzey güneyden sadece %23 oranında daha ucuzdur.

Bu verilerin ışığında şunun altını önemle çizmek isteriz ki, kuzeydeki yerli üretim, ithal muadillerinin fiyatlarını kontrol altına almakta, adeta bir emniyet kemeri gibi tüketiciyi koruma görevi üstlenmektedir. BU DA ÜLKEMİZDE YERLİ ÜRETİMİ GELİŞTİRMEK, KORUMAK ve TEŞVİK ETMEK gerekliliğini ORTAYA KOYMAKTADIR.

- Yerli üretimi olmayan ve güneyde daha ucuz olan ürünlerle ilgili örnek verecek olursak:

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

- 100 gr aynı marka ithal hazır kahve (nescafe) güneyde 11,89 TL, kuzeyde 20,85 TL, güney %42,99 daha ucuz
- 75 ml aynı marka ithal diş macunu güneyde 12,27 TL, kuzeyde 26,99 TL, güney %54,54 daha ucuz
- Aynı marka 6'lı tavuk suyu tableti 4,79 TL, kuzeyde 6,00 TL, güney %20,16 daha ucuz
- Yerli üretimi olan ve üzerinde Fiyat İstikrar Fonu da olan ürünlerle ilgili örnek verecek olursak:
 - 1000 ml dondurmanın grup ortalaması kuzeyde 5,16 TL güneyde 20,05, kuzey %288 daha ucuz
 - Aynı marka ithal 12'li Tuvalet Kağıdı kuzeyde 12 TL, güneyde 23,24 TL, kuzey %93,63 daha ucuz
 - Aynı marka 1lt ithal yüzey temizleyici kuzeyde 4,45 TL, güneyde 13,34 TL, kuzey %199 daha ucuz
 - 1KG pilavlık bulgurun grup ortalaması kuzeyde 2,74 TL, güneyde 7,49 TL, kuzey %173 daha ucuz.
 - Peynir Ürünlerinin (beyaz peynir, kaşar, edam, gouda, hellim) ortalaması kuzeyde 15,26 TL, güneyde 24,54 TL, kuzey süt ürünlerinde %60,81 daha ucuz.

Bu sonuçlara göre yerli üretimi koruyan Fiyat İstikrar Fonu'nun pahalılık yaratarak, alışverişi güneye kaydırıldığı iddiası geçen senelerdeki çalışmalarda da olduğu gibi bu seneki çalışmada da bilimsel olarak doğru olmadığı ortaya çıkmıştır". Aksine yerli üretimin korunmasının ve büyüyen sanayi üretiminin piyasayı ucuzlattığı bilimsel olarak gösterilmiştir. Bu kapsamda tüm büyüyen ekonomilerdeki gibi sanayi üretiminin ülkemizde de geliştirilmesi devlet politikası haline getirilmelidir. Bilinmelidir ki gelişen üretim, beraberinde ucuzluk ve kanayan yaramız olan işsizliğe de çözüm getirecektir.

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

Sürdürülebilir Bir Ekonomi İçin Güçlü Bir Sanayi Sektörü Gerekmemektedir!

Perakende ticaret sektöründe gerçekleştirilen Kuzey-Güney Fiyat Araştırması bize önemli bulgular sağlamaktadır. Şöyle ki;

- Kuzeyin her zaman daha fazla ucuz olması, yerli üretimin devam ettirilmesine ve geliştirilmesine bağlı olacaktır.
- Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'yla birlikte yürüttüğümüz 2017-2021 Kuzey Kıbrıs Sanayi Stratejisi raporundaki vizyon ve eylem planı doğrultusunda şu anda KKTC'de üretimi olmayan ancak üretimi mümkün olabilecek katma değeri yüksek ve mukayeseli avantajı olan ürünlerin tespit edilerek, bu üretimlerin desteklenmesi gerekmektedir.
- Yerli üretimi olup, güneye göre pahalı kabul edilebilecek tek ürün et olarak karşımıza çıkmaktadır. Kuzeyde besiciliğin yeterince gelişmemesi bu fiyat farkının nedenleri arasında olsa da üreticiden tüketiciye kadar süreçte oluşan fiyat farklılıklarının iyi analiz edilmesi de gerekmektedir. Et üretimi konusundaki politikalarda bir düzenleme yapılmaması durumunda fiyat farkının düşmesini beklemek mümkün olmayacaktır.

Gerek yerli üretimi korumak amacıyla uygulanan Fiyat İstikrar Fonu kapsamındaki gerekse kota uygulamasındaki hemen hemen tüm ürünler kuzeyde, güneyden çok daha ucuzdur. Bu kapsamda tüketicinin daha uygun fiyatta ürün alabilmesini sağlayan yerli üretimin girdi maliyetlerinin düşürülmesi, desteklenmesi ve korunması gerekmektedir.

Ali ÇIRALI

Yönetim Kurulu Başkanı

Tüketici Sepeti Fiyat Araştırması Çalışması

Bu çalışma Kasım 2016 içerisinde Yeşil Hattın kuzeyinde ve güneyinde tüketici fiyatları üzerine yapılmış bir Pazar Araştırmasıdır.

Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nın isteği üzerine 'yerli üretim olan alanlarda Kıbrıs'ın Kuzeyindeki ithal ürünler ile (varsa) Güneyinde aynı marka ürünlerin fiyatlarının kıyaslanması, bunun mümkün olmadığı durumlarda ise Kıbrıs'ın Kuzeyinde ve Güneyindeki fiyatların ortalaması alınarak yerli üretimin bu fiyatlar üzerindeki olası etkisini incelemek amacı ile yapılmıştır.

Bu amaçla DPÖ Tüketici Fiyatları Endeksi baz alınarak Sanayi Odası ve Prologue Consulting Ltd tarafından belirlenen bir ürün sepeti ortaya çıkarılmış, her ürünü temsil eden ve Kuzey'de ve Güney'de en sık kullanılan markaların içinde yer alacağı en az 3 marka ismini içeren fiyat listeleri oluşturulmuş ve Kuzey'de ve Güney'de Lefkoşa bölgesi kırsal ve kentsel tüketimin en yoğun olduğu birer süpermarkette alan çalışması gerçekleştirilmiştir.

Fiyat listelerinin belirlenmesi ve Kuzey'de yapılan alan çalışmasının günündeki Euro kuru baz alınarak (1€= 3,54) Güney'deki fiyatlar TL cinsine çevrilmiş ve ürün fiyatlarının (birim fiyat) kıyaslanabilirliği sağlanmıştır.

Kıyaslama sonrasında kodlanan sonuçlar SPSS programına girilmiş ve istatistiki bir model içerisinde değerlendirmesi yapılmıştır.

Mine Yücel

Direktör

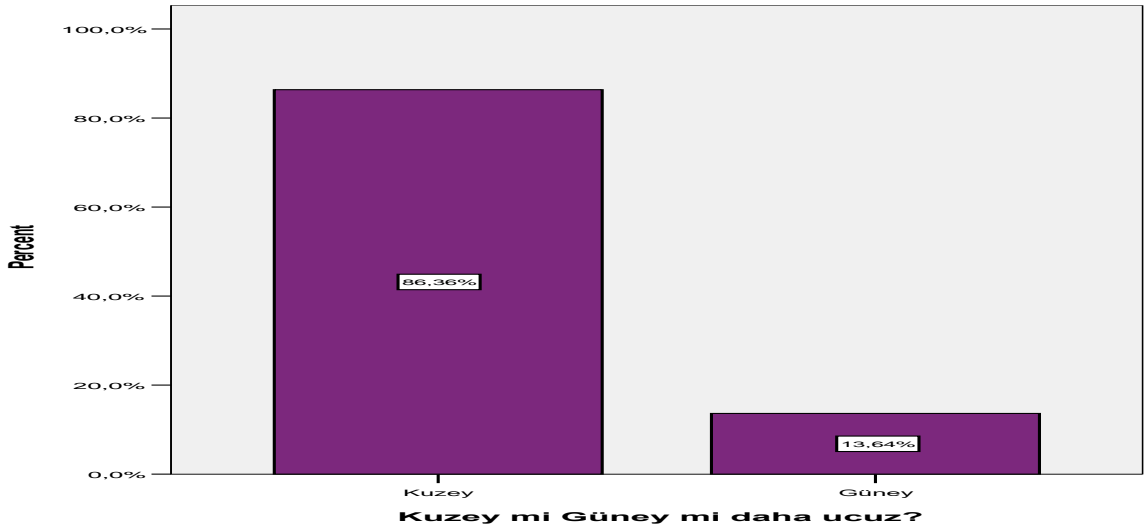
Prologue Consulting Ltd

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

Genel Sonuçlar:

Bu çalışma kapsamında değerlendirilen güney fiyatları Euro kur(17,11,2016) 3,54850 üzerinden değerlendirilmiştir. Bu kur güneydeki alan çalışmasının yapıldığı gün geçerli olan kurdur.

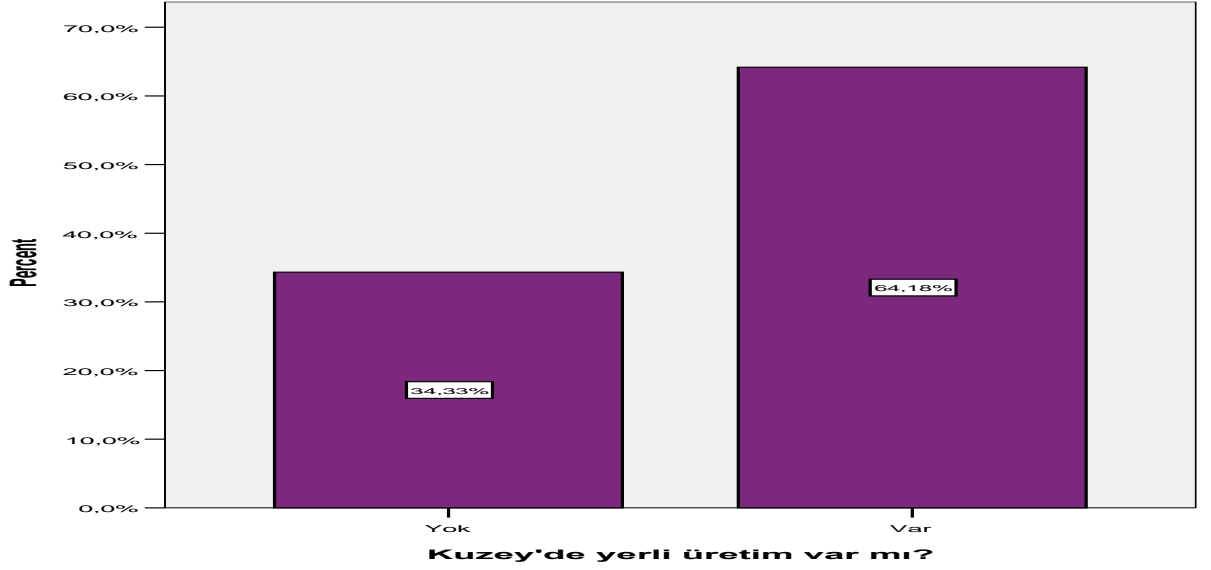
Kuzey'deki ürünlerin ağırlıklı olarak güneye kıyasla daha ucuz olduğu söylenebilir. Ürün sepeti içerisinde olan ürünlerin %86.36'sının Kuzey'de daha ucuz olduğu belirlenmiştir.

Burada özellikle son dönemlerde döviz kurlarında ciddi dalgalanmalar gözlemlendiğini ve bunun güneydeki ürünler yanında Kuzey'de bulunan ithal ürünlerin fiyatlarına da yansımış olduğu gözlemlenmiştir.

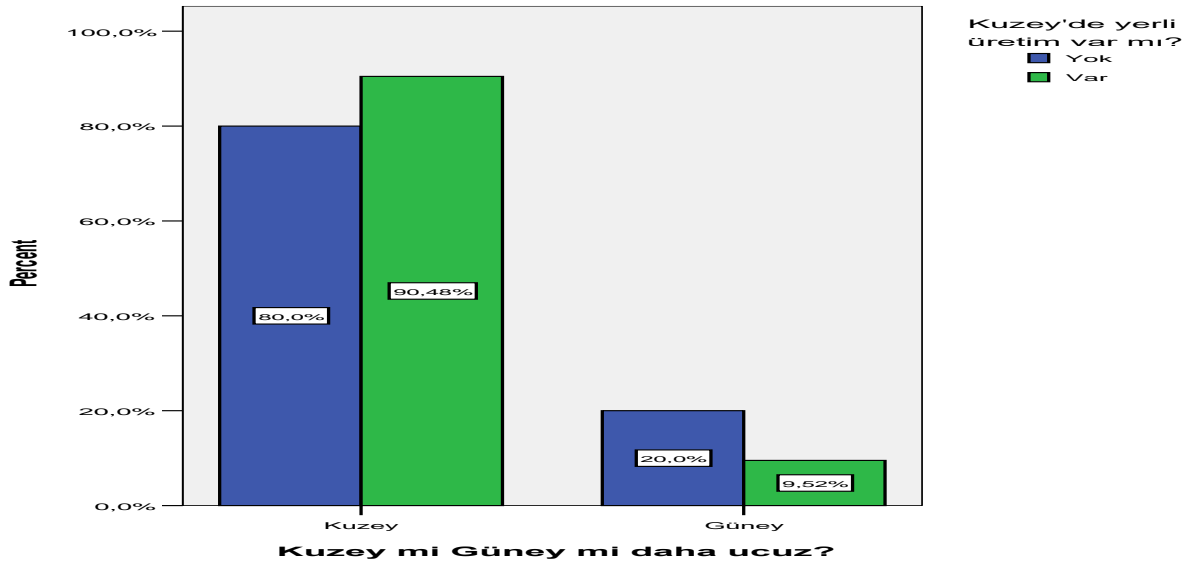
Bu dönem tüketim sepetimiz içerisinde bulunan ürünlerin %64.18'inin yerli üretimi mevcut idi.

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

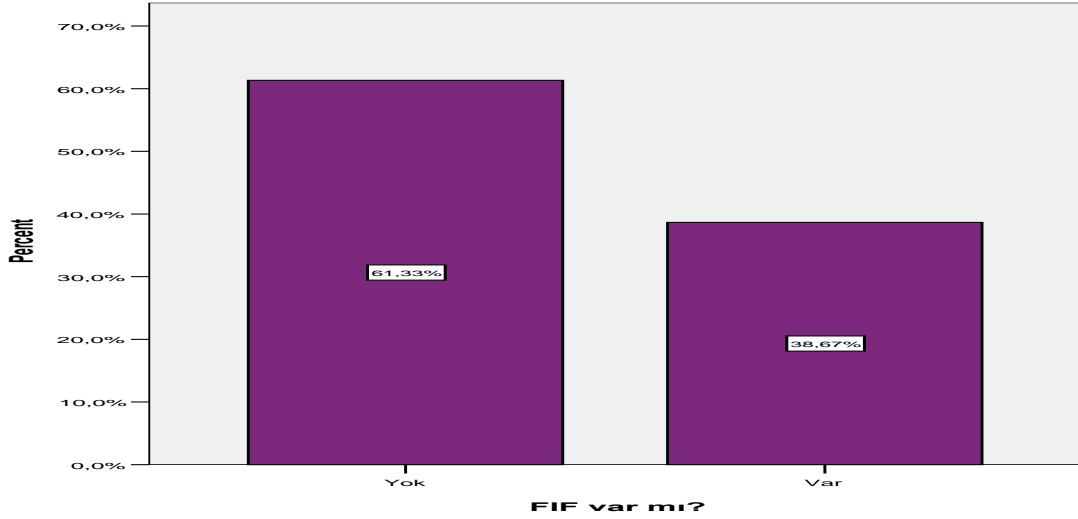
Kuzey'de yerli üretimi olan ürünlerin %90.48'i Kuzey'de daha ucuzdur. Buna karşılık Kuzey'de yerli üretimi bulunmayan ürünlerin sadece %80'i Kuzey'de daha ucuzdur. Bu da aslında Kuzey'de yerli üretimin bulunmasının ürün fiyatlarının kontrol altında tutulması anlamında önemli bir etken olduğunu ortaya koyması açısından önemli bir bulgudur.

Özellikle döviz seviyelerinde artış yaşanmakta olan bu dönemde ithal ürünlerin fiyatlarının da Güney'de satılmakta olan ürünlerin fiyatlarının da artış göstermekte olduğu düşünülürse yerli üretimin önemi bir kez daha anlaşılacaktır.

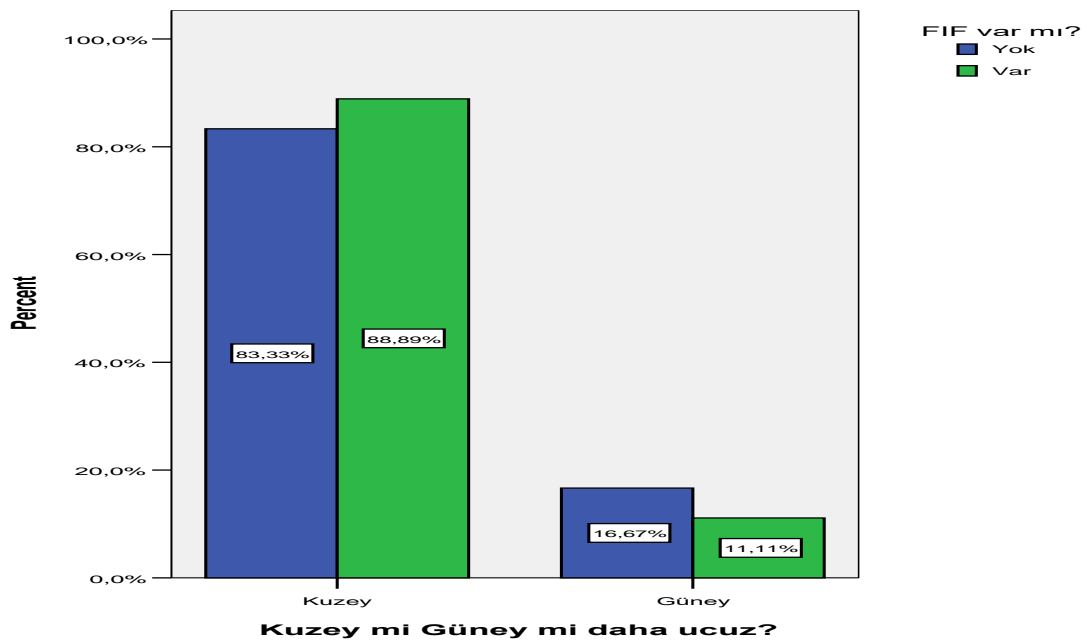

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

Ürün sepeti içerisinde bulunan ürünlerde FİF olan ve olmayan ürün dağılımı ise aşağıdaki gibidir.

Bu çalışmada da, 2013 ve 2015 çalışmaları ile benzer bir sonuç olarak ürün üzerinde FİF olup olmamasının Kuzey ve Güney'deki ucuzluk üzerinde ciddi anlamda bir etki yapmadığı ortaya çıkmıştır.

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Tabloları

ÜRÜNLER	MARKA/GRUP	BİRİM	KUZEY	GÜNEY	FARK	YÜZDE
01)PİRİNÇ BALDO(LONG GRAIN)	GRUP ORTALAMASI	1000G	9,70	8,04	-1,66	-17,11%
01)PİRİNÇ BALDO(LONG GRAIN)	UNCLE BENS	1000G	13,85	13,95	0,10	0,69%
02)UN(BUGDAY)	GRUP ORTALAMASI	1kg	2,73	4,35	1,62	59,34%
03)BIBERON MAMASI(KUTU)	MILUPA APTAMIL 3 NUMARA KUTU	400G	24,35	26,40	2,05	8,42%
03)BIBERON MAMASI(KUTU)	MILUPA APTAMIL 2 NUMARA KUTU	400G	24,35	26,90	2,55	10,46%
03)BIBERON MAMASI(KUTU)	MILUPA APTAMIL 1 NUMARA KUTU	400G	25,65	29,49	3,84	14,96%
04)PILAVLIK BULGUR	GRUP ORTALAMASI	800g	2,74	7,49	4,75	173,36%
06)BİSKÜVİ(TEKLİ NORMAL)	MCVITIES DIGESTIVE KUTUDA	500G	7,30	8,59	1,29	17,64%
06)BİSKÜVİ(TEKLİ NORMAL)	MCVITIES DIGESTIVE KUTUDA	250G	4,50	6,03	1,53	34,05%
07)MAKARNA ÇUBUK/SPAGETTI	BARILLA SPAGETTI(KUTULU-NO.5-)	500G	2,50	4,40	1,90	76,01%
07)MAKARNA ÇUBUK/SPAGETTI	GRUP ORTALAMASI	500G	1,55	4,22	2,67	172,26%
08)MISIR GEVREĞİ	KELLOGS-CORN FLAKES SADE	375G	12,35	11,28	-1,07	-8,63%
08)MISIR GEVREĞİ	KELLOGS-COCO POPS ÇİKOLATALI	295-375	8,99	10,82	1,83	20,39%
09)KUZU ETİ BUT VE KOL(TAZE)	KUZU KOL KILO FİYATI	1KG	39	20,40	-18,60	-47,68%
09)KUZU ETİ BUT VE KOL(TAZE)	KUZU BUT KILO FİYATI	1KG	42	28,00	-14,00	-33,34%
10)TAVUK BÜTÜN	GRUP ORTALAMASI	1KG	10,55	11,2	0,65	6,16%
11)BOLIBEEF(NORMAL DANA)	ROBERTS	200G	7,20	6,81	-0,39	-5,37%
11)BOLIBEEF(NORMAL DANA)	ZWAN	200G	5,85	7,13	1,28	21,92%
11)BOLIBEEF(NORMAL TAVUK)	ZWAN	200G	6,20	6,64	0,44	7,03%
11)BOLIBEEF(NORMAL TAVUK)	ZWAN*	340G	7,45	9,83	2,38	31,94%
12)SÜT(UZUN ÖMÜRLÜ)UHT	GRUP ORTALAMASI	1L	2,88	3,87	0,99	34,38%
13)YOĞURT(İNEK)	GRUP ORTALAMASI	800G	5,31	13,40	8,09	152,35%
13)YOĞURT(İNEK)	GRUP ORTALAMASI	1000G	5,45	14,8	9,35	171,56%
14)BEYAZ PEYNİR	GRUP ORTALAMASI	1 KG	18,9	28,35	9,45	50,01%
14)BEYAZ PEYNİR	GRUP ORTALAMASI	400G	11,75	21,65	9,90	84,26%
15)TAZE KAŞAR (KİLO FİYATI)	KERRYGOLD CHEDDAR LACIVERT	200G	8,99	11,32	2,33	25,91%
15)TAZE KAŞAR (KİLO FİYATI)	CATEDRAL MATURE CHEDDAR	200G	11,20	14,73	3,53	31,48%
15)TAZE KAŞAR (KİLO FİYATI)	KERRYGOLD CHEDDAR MATURE GRI	200G	8,99	11,89	2,90	32,23%
16)EDAM(PAKET)	GRUP ORTALAMASI	500G	23,18	27,45	4,27	18,42%
17)GOUDA	GRUP ORTALAMASI		9,80	15,93	6,13	62,55%
18)HELLİM(İNEK)	GRUP ORTALAMASI	1KG	19,06	43,45	24,39	127,96%
19)YUMURTA(DÜZİNE)(6'LI)	GRUP ORTALAMASI		2,87	6,16	3,29	114,63%

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

ÜRÜNLER	MARKA/GRUP	BİRİM	KUZEY	GÜNEY	FARK	YÜZDE
20)TEREYAGI	KERRYGOLD KAGIT	227G	8,99	9,53	0,54	6,01%
20)TEREYAGI	KERRYGOLD PLASTIK KASE	250G	10,99	13,31	2,32	21,08%
20)TEREYAGI	LURPAK KAGIT	200G	7,30	10,08	2,78	38,08%
20)TEREYAGI	REMIYA MARGARINE KASE	500G	4,45	8,84	4,39	98,56%
22)AYÇİÇEK	GRUP ORTALAMASI	1L	6,31	9,11	2,80	44,37%
23)PORTAKAL(CYPRUS)(KG)		1KG	2,45	2,84	0,39	15,87%
24)ÜZÜM(SULTANI)YOK-BEYAZ/SIYAH UZUM		1KG	5,95	15,08	9,13	153,46%
25)NAR		1KG	2,75	4,79	2,04	74,20%
26.4)ELMA	ELMA YEŞİL	1KG	4,95	7,06	2,11	42,66%
26.4)ELMA	GRUP ORTALAMASI	1KG	4,95	7,73	2,78	56,16%
26.4)ELMA	ELMA KIRMIZI	1KG	4,95	8,16	3,21	64,88%
27)LİMON SARI	GRUP ORTALAMASI	1KG	2,45	2,31	-0,14	-5,86%
28)MUZ(CHIQUITA)	GRUP ORTALAMASI	1KG	2,25	4,58	2,33	103,45%
29.1)KURU KAYISI(KG)	GRUP ORTALAMASI	1KG	33,9	29,28	-4,62	-13,64%
36)PATATES (ESKİ)(KG)	GRUP ORTALAMASI	1KG	1,85	3,37	1,52	82,22%
36.1)DONMUS PATATES	MACCAİN GOLDEN	1KG	6,20	13,27	7,07	114,05%
37)DONDURULMUŞ BEZELYE(KG)	GRUP ORTALAMASI	1000G	9,15	14,02	4,87	53,22%
37)DONDURULMUŞ BEZELYE(KG)	GRUP ORTALAMASI	450G	4,75	12,78	8,03	169,05%
38.1) KURU FASULYE PAKET	GRUP ORTALAMASI	800G	8,10	9,78	1,68	20,74%
38.1)KURU BÖRULCE	GRUP ORTALAMASI	800G	6,88	11,03	4,15	60,32%
40)ZEYTİN SİYAH GEMLİL/PAKET NATÜREL	GRUP ORTALAMASI	1000G	19,63	22,44	2,81	14,31%
44)TAHİN HELVA	GRUP ORTALAMASI	400G	7,88	13,6	5,72	72,59%
44)TAHİN HELVA	GRUP ORTALAMASI	750G	7,8	19,62	11,82	151,54%
45)DONDURMA(KAPLAR)	GRUP ORTALAMASI	1L	5,16	20,05	14,89	288,55%
46)ET SU/TAVUK SU(KG)	KNOR ET	12Lİ(120	6,00	4,79	-1,21	-20,16%
46)ET SU/TAVUK SU(KG)	MAGGI TAVUK	6Lİ(66G)	3,35	3,02	-0,33	-9,96%
47)KETCHAP	HEINZ	500G	5,22	8,03	2,81	53,83%
47)KETCHAP	GRUP ORTALAMASI	500G	3,45	8,88	5,43	157,39%
48)MAYONEZ	GRUP ORTALAMASI	450G	6,03	11,83	5,80	96,19%
49)KAHVE	GRUP ORTALAMASI	100G	3,73	4,01	0,28	7,51%
50)HAZIR KAHVE(NESCAFE)	NESCAFE ORIGINAL-CAM-YABANCI*	100G	20,85	11,89	-8,96	-42,99%
50)HAZIR KAHVE(NESCAFE)	JACOBS MONARCH CAM	100G	19,10	16,39	-2,71	-14,17%
50)HAZIR KAHVE(NESCAFE)	NESCAFE GOLD-CAM	100G	17,69	15,19	-2,50	-14,15%

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

ÜRÜNLER	MARKA/GRUP	BİRİM	KUZEY	GÜNEY	FARK	YÜZDE
51)SU	GRUP ORTALAMASI	1,5L	0,92	1,63	0,71	77,17%
52)MADEN SUYU	PERRIER teneke	200ML	2,85	2,45	-0,40	-14,04%
52)MADEN SUYU	PERRIER ŞİSE normal	330 ml	3,35	3,41	0,06	1,69%
52)MADEN SUYU	PERRIER SİSE	750ML	4,99	5,29	0,30	5,96%
53)KOLA(TENEKE KUTU)	COCA-COLA	330ML	1,90	2,13	0,23	12,06%
53)KOLA(TENEKE KUTU)	7UP	330ML	1,65	2,13	0,48	29,04%
53)KOLA(TENEKE KUTU)	PEPSİ	330ML	1,65	2,13	0,48	29,04%
54)KOLA(PET SİSE)	COCA-COLA	1L	2,80	4,08	1,28	45,74%
55)MEYVE SUYU KARTON KUTU	GRUP ORTALAMASI-%100 OLANLAR	1L	4,23	5,46	1,23	29,08%
55)MEYVE SUYU KARTON KUTU	GRUP ORTALAMASI-NORMAL	1L	3,55	5,07	1,52	42,82%
56)WHISKEY(ITHAL)	JB NO:7	100CL	56,10	62,99	6,89	12,27%
56)WHISKEY(ITHAL)	BALANTINES	1L	50,10	59,93	9,83	19,63%
56)WHISKEY(ITHAL)	WHITE HORSE	100CL	47,25	56,53	9,28	19,64%
56)WHISKEY(ITHAL)	RED LABEL	1L	56,10	68,17	12,07	21,51%
56)WHISKEY(ITHAL)	CHIVAS-12 YEARS	1L	99,95	123,10	23,15	23,16%
56)WHISKEY(ITHAL)	JACK DANIELS	100CL	58,90	88,36	29,46	50,01%
60)ÇAMAŞIR DETERJANI TOZ	ARIEL	4,5KG	25,85	56,78	30,93	119,64%
60)ÇAMAŞIR DETERJANI TOZ	OMO	4,5KG	21,90	58,05	36,15	165,07%
60)ÇAMAŞIR DETERJANI TOZ	GRUP ORTALAMASI-DIXAN-PERSİL	5KG	20,90	75,12	54,22	259,43%
61)ÇAMAŞIR DETERJANI SIVI	ARIEL	2,1L	18,05	30,68	12,63	69,97%
61)ÇAMAŞIR DETERJANI SIVI	OMO	2,7 L	18,05	35,92	17,87	99,00%
61)ÇAMAŞIR DETERJANI SIVI	PERVOL /BEYAZ	2L	12,90	29,24	16,34	126,67%
62)ÇAMAŞIR SUYU	DOMESTOS	810G	3,25	7,74	4,49	138,02%
63)ÇAMAŞIR YUMUŞATICISI	VERNEL	1,5L	7,50	8,87	1,37	18,28%
63)ÇAMAŞIR YUMUŞATICISI	GRUP ORTALAMASI	2L	7,15	11,99	4,84	67,75%
63)ÇAMAŞIR YUMUŞATICISI	GRUP ORTALAMASI-COMFORT/YUMOŞ	2L	7,10	12,42	5,32	74,93%
64)KIREC ONLEYİCİ	CALGON*	1000G	20,90	31,34	10,44	49,95%
64)KIREC ONLEYİCİ	CALGON KIREC ONLEYİCİ TABLET	15 TABLET	11,65	29,77	18,12	155,55%
65)BULAŞIK DETERJANI SIVI	PRIL MAVİ	750G/72	4,10	6,03	1,93	47,13%
65)BULAŞIK DETERJANI SIVI	PRIL*MAVİ	450G/43	3,20	4,79	1,59	49,70%
65)BULAŞIK DETERJANI SIVI	GRUP ORTALAMASI	750ML	2,95	5,32	2,37	80,34%
65)BULAŞIK DETERJANI SIVI	FAIRY YESİL	720ML	3,99	8,64	4,65	116,54%
66)SIVI DETERJAN/YÜZEY TEMİZLEYİCİ	AJAX FABULOSO	1L	4,75	8,87	4,12	86,76%

Kuzey Kıbrıs- Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması Raporu

ÜRÜNLER	MARKA/GRUP	BİRİM	KUZEY	GÜNEY	FARK	YÜZDE
66)SIVI DETERJAN/YÜZEY TEMİZLEYİCİ	GRUP ORTALAMASI	1L	3,3	7,70	4,40	133,34%
66)SIVI DETERJAN/YÜZEY TEMİZLEYİCİ	DER GENERAL(HENKEL)/DIXI(HENKEL)	1L	4,45	13,34	8,89	199,83%
66B)SIVI SABUN(POMPALI)	PALMOLİVE	300ML	4,50	5,78	1,28	28,53%
66B)SIVI SABUN(POMPALI)	DOVE	250ML	6,90	10,15	3,25	47,08%
66B)SIVI SABUN(POMPALI)	IMPERIAL	300ML	3,60	6,71	3,11	86,30%
66B)SIVI SABUN(POMPALI)	DETTOL ORIGINAL	200ML	4,80	12,46	7,66	159,48%
66C)ŞAMPUAN(KREMSİZ)	HEAD&SHOULDERS	400ML	11,35	18,27	6,92	61,01%
66C)ŞAMPUAN(KREMSİZ)	PANTENE	400ML	8,90	15,12	6,22	69,85%
66C)ŞAMPUAN(KREMSİZ)	DOVE	400ML	7,99	16,22	8,23	102,96%
67)MOP	SCOTCH BRIDE BEYAZ MOR	1 ADET	5,85	15,68	9,83	168,11%
69)KAGIT HAVLU	GRUP ORTALAMASI	2Lİ	4,05	13,80	9,75	240,83%
70)KAGIT PECETE	GRUP ORTALAMASI	101 ADE	2,09	5,15	3,06	146,19%
71)TRAŞ KÖPÜĞÜ(TÜP-200 FIS)	NIVEA MEN COOL KICK	200ML	11,40	14,44	3,04	26,69%
71)TRAŞ KÖPÜĞÜ(TÜP-200 FIS)	GILLETTE-NORMAL CILTLER ICIN-SPUMA DE RAS	200ML	5,30	9,65	4,35	82,11%
72)DIŞ MACUNU(ORTA BOY)	SENSODYNE COK YONLU KORUMA	75ML	26,99	12,27	-14,72	-54,54%
72)DIŞ MACUNU(ORTA BOY)	COLGATE TOTAL ORGINAL	75ML	13,70	9,94	-3,76	-27,48%
72)DIŞ MACUNU(ORTA BOY)	SIGNAL	75ML	10,65	8,34	-2,31	-21,70%
72)DIŞ MACUNU(ORTA BOY)	SMOKERS YESIL MAVI	75ML	13,55	11,32	-2,23	-16,46%
74)DEODORANT(FIS FIS)	NIVEA MAN	150ML	6,50	14,80	8,30	127,65%
74)DEODORANT(FIS FIS)	NIVEA WOMEN	150ML	7,50	11,06	3,56	47,48%
74)DEODORANT(FIS FIS)	DOVE ORIGINAL WOMEN	150ML	10,65	15,90	5,25	49,27%
74)DEODORANT(FIS FIS)	REXONA WOMEN	150ML	7,50	13,95	6,45	85,94%
74)DEODORANT(FIS FIS)	DOVE MAN	150ML	8,50	15,83	7,33	86,19%
76)TUVALET KAĞIDI	GRUP ORTALAMASI	12Lİ	11,54	18,1	6,56	56,85%
76)TUVALET KAĞIDI	KLEENEX/SELPAK	12Lİ	12,00	23,24	11,24	93,69%
77)ISLAK HAVLU(COCUK POPOSU-BABY W)	PAMPERS PRIMA	64 ADET	6,20	12,24	6,04	97,46%
77)ISLAK HAVLU(COCUK POPOSU-BABY W)	GRUP ORTALAMASI	72 ADET	3,12	10,08	6,96	223,00%
77)ISLAK HAVLU(COCUK POPOSU-BABY W)	JOHNSONS BABY GENTLE CLEANSING	56 ADET	3,10	11,57	8,47	273,16%
79)BEBEK BEZİ	PAMPERS/PRIMA 4+ (9-20KG)	34-41 AD	29,95	56,63	26,68	89,10%
79)BEBEK BEZİ	HUGGIES 4+ MAXI PLUS 9-20 KG	40-42 AD	26,70	61,21	34,51	129,26%
83.2)YENİ-REÇEL PORTAKAL(AÇIK RENK ME)	GRUP ORTALAMASI	380G	6,02	7,66	1,64	27,32%

Tespitler ve Hükümete Öneriler

- Ürünlerin %86'sında kuzey, güneyden daha ucuzdur. Yani 100 adet ürünün yaklaşık 86 tanesi Kuzey'de DAHA UCUZDUR
- Ürün gruplarının ortalamasının alındığı ve aynı ithal marka ürünlerin bulunabildiği ürünlerde kuzey, güneyden parasal bazda nerdeyse yarı yarıya daha ucuzdur. Yani aynı ürünleri kuzeyde almak için yaklaşık 1531 TL ödenirken, güneyde 2214 TL ödenmektedir.
- Ürün gruplarının ortalamasının alındığı ve aynı ithal marka ürünlerin bulunabildiği liste dikkate alındığında, kuzeyde üretimi olan ürünlerde, kuzeyin güneyden parasal bazda %73 oranında daha ucuz olduğu görülmektedir. Buna karşılık KKTC'de üretimi olmayan ürünler listesinde kuzey güneyden sadece %23 oranında daha ucuzdur.
- Kuzeyde üretimi olan ürünlerin çok büyük kısmının, güneyden daha ucuz olduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık kuzeyde yerel üretimi olmayan ürünlerde, güneyin birçok kalemde daha fazla ucuz olma eğilimi bulunduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre yerli üretimi koruyan **Fiyat İstikrar Fonu'nun pahalılık yaratarak, alışverişi güneye kaydıracağı iddiası bilimsel olarak çürütülmüştür.**
- **Bu araştırma sonucunda kuzeydeki yerli üretim, ithal muadillerinin fiyatlarını kontrol altına aldığı, adeta bir emniyet kemeri gibi tüketiciyi koruma görevi üstlendiği ortaya çıkmıştır. BU DA ÜLKEMİZDE YERLİ ÜRETİMİ GELİŞTİRMEK, KORUMAK ve TEŞVİK ETMEK gerekliliğini ORTAYA KOYMAKTADIR.**
- **Yerli üretimi korumak amacıyla uygulanan Fiyat İstikrar Fonu kapsamındaki hemen hemen tüm ürünler kuzeyde, güneyden çok daha ucuzdur.**
- Kuzeyin her zaman daha fazla ucuz olması, yerli üretimin devam ettirilmesine ve geliştirilmesine bağlı olacaktır.
- Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'yla birlikte yürüttüğümüz 2017-2021 Kuzey Kıbrıs Sanayi Stratejisi raporundaki vizyon ve eylem planı doğrultusunda şuanda KKTC'de üretimi olmayan ancak üretimi mümkün olabilecek katma değeri yüksek ve mukayeseli avantajı olan ürünlerin tespit edilerek, bu üretimlerin desteklenmesi gerekmektedir.
- Geçmişten günümüze kadar uygulanan yanlış devlet politikaları sonucunda birçok sanayi alt sektöründe üretimin durmasının tüketiciye pahalılık olarak yansıdığı düşünülmektedir. Bu yanlışlıkların ivedilikle ortadan kaldırılması hedeflenmeli ve sektörel çalışmalar yapılarak ülke sanayisi güçlendirilmek üzere politikalar geliştirilmelidir.
- Gerek yerli üretimi korumak amacıyla uygulanan Fiyat İstikrar Fonu kapsamındaki gerekse kota uygulamasındaki hemen hemen tüm ürünler kuzeyde, güneyden çok daha ucuzdur. Bu kapsamda tüketicinin daha uygun fiyatta ürün alabilmesini sağlayan yerli üretimin girdi maliyetlerinin düşürülmesi, desteklenmesi ve korunması gerekmektedir.

t : +90 392 225 81 31 f : +90 392 225 81 30

e: info@kibso.org w: www.kibso.org

 sanayiodasi sanayiodasi

Kıbrıs Türk Sanayi Odası

Organize San. Bölgesi, 2. Cadde, No.19 Lefkoşa, KKTC